
Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning beslutar att [REDACTED] och [REDACTED] inte gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 18 februari 2020 inkom docenten [REDACTED] vid Lunds universitet med en anmälan om vetenskaplig oredlighet avseende professor [REDACTED] och doktoranden [REDACTED], båda verksamma vid Lunds universitet.

I anmälan görs gällande att [REDACTED] publicerat en artikel vars innehåll i varje fall delvis utgör resultatet av ett samarbete med [REDACTED] och där den senare inte gett tillstånd till publikationen i fråga. [REDACTED] menar också att artikeln i fråga utgör ett falsarium eftersom delar av den – enligt anmälarens bedömning – måste ha författats av någon annan än [REDACTED]. Sammantaget görs gällande att [REDACTED] och [REDACTED] – som är dennes handledare – gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning. Anmälan innehåller också ett antal andra uppgifter, bland annat påståenden om upphovsrättsbrott, maktmissbruk, förtal och ärekränkning.

Lunds universitet har genom beslut den 13 februari 2020 (P 2019/6282) avseende en närmast identisk anmälan funnit att det inte finns underlag som visar att [REDACTED] och [REDACTED] gjort sig skyldiga till andra avvikelser från god forskningssed. Anmälan har därför lämnats utan åtgärd.

Motivering av beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Definitionen av oredlighet i forskning är ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planeringen, genomförandet eller publiceringen av forskning. Nämnden får enligt 10 § första stycket besluta att avvisa en anmälan om oredlighet i forskning om den är uppenbart obefogad.

Lagen saknar en definition av de angivna förfarandena. I forskningsetiska kodexar och riktlinjer beskrivs de dock på ett sätt som kan utgöra utgångspunkt för Nämndens prövning. Fabricering beskrivs då ofta som att påhittade resultat dokumenteras som om de vore riktiga. Förfalskning anges utgöras av manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att uppgifter eller resultat ändras, utlämnas eller undanhålls utan att det är motiverat. Med plagiat avses oftast att en forskare använder andras texter eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.

Andra avvikelser från god forskningssed än de som faller in under lagen prövas enligt 1 kap. 17 § högskoleförordningen (1993:100) av den berörda högskolan.

Anmälan avser artikeln [REDACTED] [REDACTED] Den publicerades i oktober 2019 i tidskriften Public Journal of Semiotics, vol. 8 no. 2 sid. 29-48. Som författare anges [REDACTED]. [REDACTED] tackas i artikeln under "Acknowledgements".

[REDACTED] har anfört att artikeln har ett innehåll som i hög grad överensstämmer med den icke publicerade text som han och [REDACTED] arbetat med och att professor [REDACTED] varit medförfattare till artikeln trots att detta inte nämns. Han menar – som det får förstås – att detta innebär att de anmälda gjort sig skyldiga till plagiat och att detta i sin tur utgör oredlighet i forskning som ska prövas av Nämnden.

Utredningen i ärendet ger vid handen att [REDACTED] och [REDACTED] gemensamt arbetat med en text, vars innehåll sedan delvis använts av [REDACTED] i en annan text som han ensam stått som författare till. Den gemensamma texten har, som Nämnden uppfattat det, inte delats in i klart avgränsade delar med en angiven ansvarig författare. Båda författarna bör då ses som lika ansvariga för det arbetet. Att den ene av dem – [REDACTED] – senare använder delar av detta arbete under eget namn med angivande av [REDACTED] endast som inspiratör, och inte medförfattare, kan enligt Nämndens uppfattning inte medföra att det är fråga om ett plagiat av [REDACTED] arbete i lagens mening. Något konkret stöd för påståendena om att andra än [REDACTED] medverkat till den artikel där han ensam anges som författare har Nämnden inte kunnat finna.

Sammantaget bedömer Nämnden att det inte har visats att [REDACTED] eller [REDACTED] gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

Nämnden vill slutligen framhålla att de uppgifter om andra typer av förseelser som framförts i anmälan inte kan prövas av nämnden.

Nämnden har fattat beslut efter föredragning av ordförande Thomas Bull.